

dziś,

jutro...

Gazetka szkolna

Szkoła Podstawowa nr 209
im. Hanki Ordonówny w Warszawie

W pierwszym numerze:

1. Witamy nowy rok szkolny cytataami o nauce i przedstawiamy jego kalendarz.
2. Wybory samorządowe w naszej szkole.
3. 84. rocznica napaści ZSRR na Polskę.
Reportaże z uroczystości patriotycznej.
Marta Walewska – klasa 8C
Mikołaj Wasilewski – klasa 8A
4. Wrzesień Miesiącem Pamięci Narodowej.
Reportaż z uroczystości patriotycznej
Michał Szatkowski – klasa 8C
5. Wrzesień Miesiącem Pamięci Narodowej.
Spotkanie z kombatantem – panem Adrianem Gawerskim
Marta Majchrowska – klasa 8A
6. 250 lat Komisji Edukacji Narodowej, czyli przetom w polskiej edukacji.
Igor Borkowski – klasa 7C
7. Przewodnik po starożytności – Wydanie pierwsze, Mezopotamia
Alicja Pawliszewska – klasa 8B
Ilustracje: uczniowie klas 5A i 5B

Kalendarz roku szkolnego 2023/2024

„Nauka nie ma żadnej
ojczyzny, gdyż wiedza
ludzka obejmuje cały
świat.”

Louis Pasteur

„Nauka to pokarm
dla rozumu.”

Lew Tolstoj

„Wszystko, czego się
dotąd nauczyłeś,
zatraci sens, jeśli nie
potrafisz znaleźć
zastosowania dla tej
wiedzy.”

Paulo Coelho

„Żyj tak, jakbyś miał
umrzeć jutro. Ucz się
tak, jakbyś miał żyć
wiecznie.”

Gandhi Mahatma

Wyboru myśli na nowy rok
szkolny dokonała dla Was
nauczycielka SP 209 😊

Kalendarz nowego roku szkolnego

1.	Rozpoczęcie zajęć dydaktyczno-wychowawczych	4 września 2023 r. <u>Podstawa prawna:</u> § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. poz. 1603, z późn. zm.).
2.	Zimowa przerwa świąteczna	23 - 31 grudnia 2023 r. <u>Podstawa prawna:</u> § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. poz. 1603, z późn. zm.).
3.	Ferie zimowe	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 15 - 28 stycznia 2024: dolnośląskie, mazowieckie, opolskie, zachodniopomorskie ▪ 22 stycznia – 4 lutego 2024: podlaskie, warmińsko-mazurskie ▪ 29 stycznia – 11 lutego 2024: lubelskie, łódzkie, podkarpackie, pomorskie, śląskie ▪ 12 – 25 lutego 2024: kujawsko-pomorskie, lubuskie, małopolskie, świętokrzyskie, wielkopolskie <u>Podstawa prawna:</u> § 3 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. poz. 1603, z późn. zm.).
4.	Wiosenna przerwa świąteczna	28 marca – 2 kwietnia 2024 r. <u>Podstawa prawna:</u> § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. poz. 1603, z późn. zm.).
5.	Egzamin ósmoklasisty	Termin ustali dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej <u>Podstawa prawna:</u> art. 9a ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 2230) oraz § 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 2 sierpnia 2022 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty (Dz. U. z 2022 r. poz. 1636).

Kalendarz nowego roku szkolnego

6.	Zakończenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych w klasach (semestrach) programowo najwyższych liceów ogólnokształcących, techników, branżowych szkół II stopnia oraz liceów ogólnokształcących dla dorosłych w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym powszednim dniu września	26 kwietnia 2024 r. <i>Podstawa prawna:</i> § 2 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. poz. 1603, z późn. zm.).
7.	Zakończenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych w klasach (semestrach) programowo najwyższych liceów ogólnokształcących dla dorosłych, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym powszednim dniu lutego	5 stycznia 2024 r. <i>Podstawa prawna:</i> § 2 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. poz. 1603 z późn. zm.).
8.	Zakończenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych w branżowych szkołach I stopnia, branżowych szkołach II stopnia, szkołach policealnych kształcących w zawodach o rocznym lub dwuletnim okresie nauczania, liceach ogólnokształcących dla dorosłych i w szkołach podstawowych dla dorosłych, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym powszednim dniu lutego oraz w szkołach policealnych kształcących w zawodach o półtorarocznym lub dwupółletnim okresie nauczania, w których zajęcia dydaktyczno-wychowawcze rozpoczynają się w pierwszym powszednim dniu września	26 stycznia 2024 r. <i>Podstawa prawna:</i> § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. poz. 1603, z późn. zm.).
9.	Egzamin maturalny	Termin ustali dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej <i>Podstawa prawna:</i> art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a titek pierwsze ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 2230) oraz - § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie

Kalendarz nowego roku szkolnego

		szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu maturalnego (Dz.U. poz. 2223, z późn. zm.) i § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 1644).
10.	Egzamin zawodowy	<p>Termin ustali dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej</p> <p>(https://cke.gov.pl/egzamin-zawodowy/)</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> art. 9a ust. 2 pkt 10 lit. a tiret pierwsze ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230.).</p>
11.	Zakończenie zajęć dydaktyczno-wychowawczych w szkołach	<p>21 czerwca 2024 r.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. poz. 1603, z późn. zm.).</p>
12.	Ferie letnie	<p>22 czerwca - 31 sierpnia 2024 r.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> § 3 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 sierpnia 2017 r. w sprawie organizacji roku szkolnego (Dz. U. poz. 1603, z późn. zm.).</p>

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/kalendarz-roku-szkolnego-2023-2024>

20.09.
2023

Wybory samorządowe w naszej szkole.

20 września 2023r. odbyły się wybory władz Samorządu Uczniowskiego poprzedzone kampanią wyborczą: pięciu kandydatek.

Przewodniczącą SU została Milena Kolasińska z klasy 8b, zaś wiceprzewodniczącymi – Wanda Mężyńska z klasy 8a oraz Alicja Pawliszewska z klasy 8b.

Oto moment głosowania

Nasz catkiem nowy

Samorząd Uczniowski

Przewodnicząca
Milena
Kolasińska

Wiceprzewodnicząca
Wanda
Mężyńska

Wiceprzewodnicząca
Alicja
Pawliszewska

Inauguracja nowego Samorządu Uczniowskiego

27 września 2023 r. zarząd Samorządu Uczniowskiego zainaugurował działalność SU i Szkolnego Kółka Wolontariatu, zaznajamiając uczniów klas 4-8 z planami pracy na cały rok szkolny.

84. rocznica napaści ZSRR na Polskę.

17 IX
2023

Reportaż uczniów naszej
szkoły
z warszawskiej
uroczystości patriotycznej

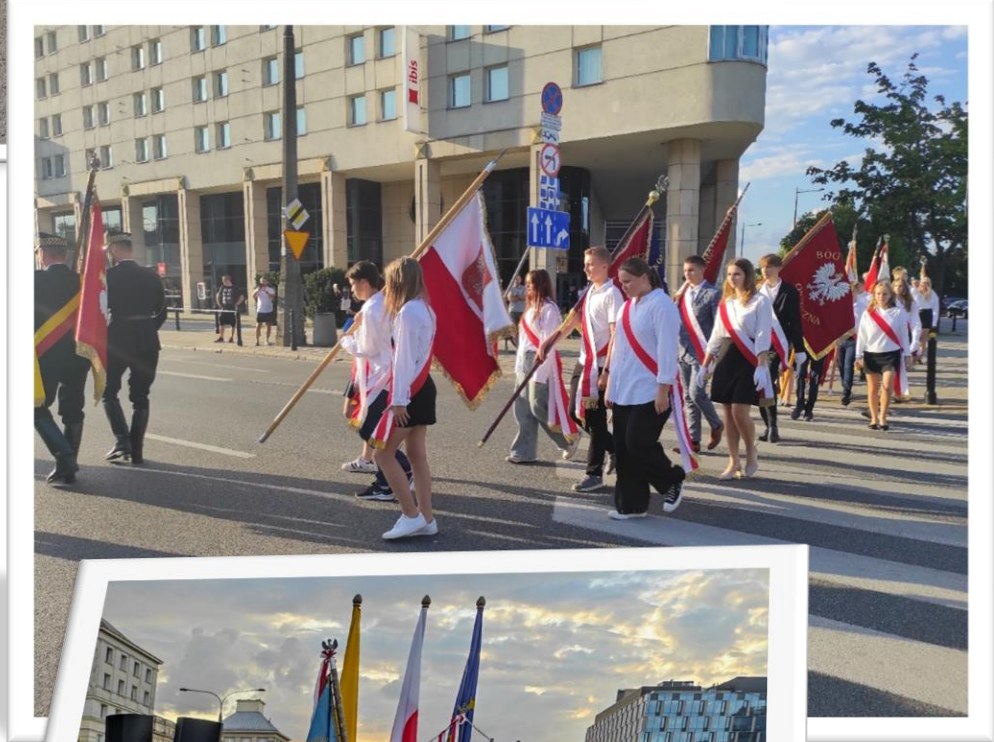
Fotoreportaż Marty Walewskiej
z klasy 8c

W dniu 17.09.2023 punktualnie o godzinie 17.00 na Skwarze Matki Sybiraczki, pod pomnikiem Poległym i Pomordowanym na Wschodzie rozpoczęły się 84 uroczystości upamiętniające wywiezionych i zamordowanych na Syberii.

Pod Pomnikiem stawili się przedstawiciele władz Warszawy - pani Aldona Machnowska - Góra, powstańcy warszawscy - Wanda Traczyk - Stawska, parlamentarzyści: Marszałek Sejmu Małgorzata Kidawa – Błońska (KO), Katarzyna Piekarska (KO), Władysław Teofil Bartoszewski (PSL), poczty sztandarowe z warszawskich szkół oraz mieszkańcy stolicy. Wśród gości wypatrzyłam również byłego prezesa Trybunału Konstytucyjnego prof. Andrzeja Rzeplińskiego.

Uroczystości rozpoczęły się od odśpiewania hymnu państwowego oraz międzyreligijnej modlitwy. Nie zabrakło przemówień przedstawicieli władz stolicy oraz prezesa Fundacji Poległym i Pomordowanym na Wschodzie pana Leona Komornickiego. O tragicznym losie deportowanych opowiadał Stanisław Sikorski – prezes warszawskiego oddziału Związku Sybiraków, a Wanda Traczyk-Stawska opowiadała o zasługach generała Władysława Andersa.

Po wystąpieniach gości delegacje złożyły wieńce, a na koniec uroczystości odśpiewano hymn Sybiraków.

Uroczystość miała bardzo podniosły charakter, ale w moim odczuciu była skromniejsza niż rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego.

84. rocznica napaści ZSRR na Polskę.

17 IX
2023

Reportaże uczniów naszej
szkoły
z warszawskiej
uroczystości patriotycznej

Fotoreportaż Mikołaja
Wasilewskiego
z klasy 8A

84 lata temu, 17 września 1939 r. Armia Czerwona wkroczyła na teren Rzeczypospolitej Polskiej, łamiąc polsko-sowiecki pakt o nieagresji oraz realizując ustalenia zawarte w tajnym protokole paktu Ribbentrop-Mołotow.

W niedzielę 17 września 2023 przez cały dzień przed Pomnikiem Poległym i Pomordowanym na Wschodzie w Warszawie odbyły się główne obchody 84 rocznicy agresji Rosji sowieckiej na Polskę. W uroczystości udział wzięli premier Mateusz Morawiecki, Minister

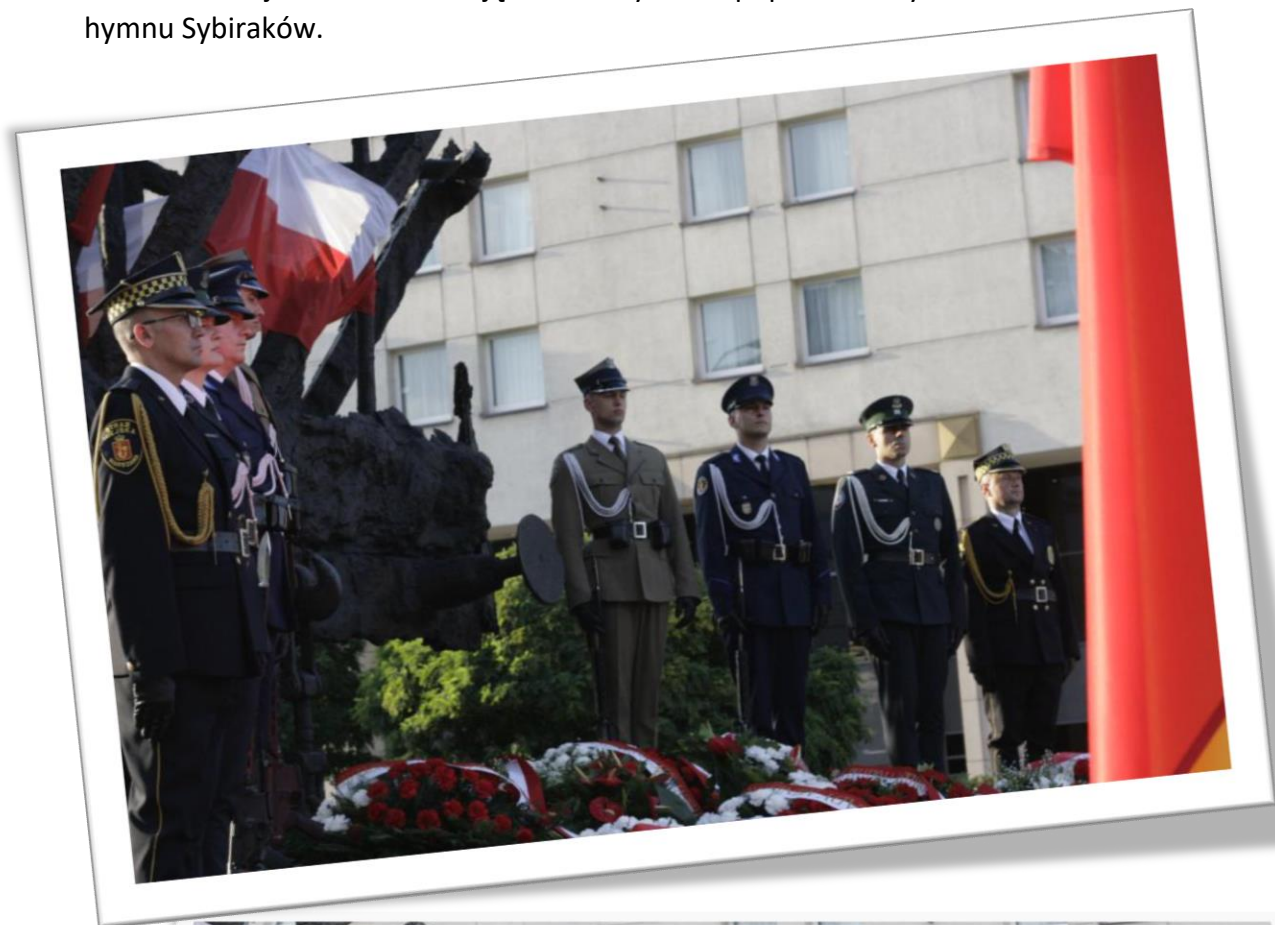
kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński, Sybiracy, asysta honorowa Wojska Polskiego oraz mieszkańcy Warszawy.

Podczas uroczystości odczytano listy prezydenta Andrzeja Dudy, Marszałka sejmu Elżbiety Witek. Przemawiał Szef Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Józef Kasprzyk, modlitwy z poległych odmówili ks. płk SG Zbigniew Kępa, ks. mjr Tomasz Paszko i ks. płk Wiesław Żydel.

Pod pomnikiem złożono kwiaty, odśpiewano Hymn Sybiraków oraz oddano hołd przez Salut Honorowy.

Uroczystości upamiętniające odbywały się nie tylko w Warszawie, ale w całej Polsce oddano hołd pomordowanym.

Poniżej kilka moich zdjęć z uroczystości popołudniowych w Warszawie oraz tekst hymnu Sybiraków.

Wrzesień Miesiącem Pamięci Narodowej.

Fotoreportaż z uroczystości patriotycznej
w 84 rocznicę bitwy „Warszawskie Termopile”

Autor: Michał Szatkowski, klasa 8C

21 września 2023 roku o godzinie 12:00 zebraliśmy się pod pomnikiem upamiętniającym biewę stoczoną w 1939 roku przez żołnierzy 30 Pułku Strzelców Kaniowskich w pobliżu ArcelorMittal Warszawa (dawnej Huty Warszawa) i pętli Młociny.

To w tej okolicy w okresie kampanii wrześniowej major Bronisław Kamiński i jego dziewięciuset żołnierzy stanęli naprzeciw wielkim siłom wroga. Bohaterska obrona Placówki zatrzymała napór Niemców na Warszawę. Straszny bój na małej powierzchni był tragiczny w skutkach. Zginęło, po obu stronach, ponad tysiąc żołnierzy. Walczyli twarzą w twarz, na broń białą. W odwecie Niemcy dopuścili się zbrodni na ludności cywilnej¹.

Na uroczystości pamięci o nich pojawili się emerytowani żołnierze, politycy, władze Dzielnicy Bielany oraz delegacje szkół podstawowych i ponadpodstawowych z pocztami szatandarowymi.

Ceremonia trwała około 70 minut, uczestnicy złożyli hołd bohaterom dziękując im za to że bronili Polski.

Poniżej kilka zdjęć z uroczystości wykonanych przez Michała Szatkowskiego – ucznia klasy 8C.

¹ <https://warszawa.naszemiasto.pl/warszawskie-termopile-krwawa-bitwa-z-wrzesnia-1939-razem/ar/c1-7326691>

Delegacja
i poczet
sztandarowy
SP 209

Spotkanie z kombatantem panem Adrianem Gawerskim

Relacja uczennicy klasy 8A – Marty Majchrowskiej

Zdjęcia – pani Aleksandra Rużmińska

W środę 27.09.2023 roku poszliśmy do Młodzieżowego Domu Kultury im. Marii Gwizdak na spotkanie z kombatantem wojennym i wieloletnim mieszkańcem Bielan. Spotkanie odbyło się w, w godzinach 16:00 - 17:30.

Zajęliśmy miejsca, a przed nami usiadł Starszy Pan. Pan Adrian Gawerski przedstawił się i zaczął opowiadać o historii Wawrzyszewa i Bielan. Dowiedziałam się, że Wawrzyszew jest starszy niż Bielany i ma całkiem ciekawą historię.

Pan Adrian przypomniał sobie, że na terenie Wawrzyszewa płynęła tak zwana „Rzeka Kielbasa”. Ludzie nazywali, ją tak ze względu na jej kielbasiany kształt.

Oglądaliśmy dwa czarno-białe zdjęcia Wawrzyszewa, które przyniósł pan A. Gawerski.

Pierwsze przedstawiało pole, drzewo i pasiekę. Był to krajobraz Wawrzyszewa, widziany z terenów naszej szkoły. Byłam zaskoczona tym widokiem. Szczegółowo zapamiętałam następną fotografię przedstawiającą uczniów klasy, do której uczęszczał Pan Adrian. Opowiedział nam, że niektóre dzieci chodziły do szkoły boszo, ponieważ ich rodzin nie było stać na zakup butów.

Na terenie Wawrzyszewa mieściło się przedszkole, do której chodził pan Adrian. Znajdowało się ono na terenie dzisiejszego sklepu ‘Leclerc’.

Kombatant nawiązał wspomnieniami do Kościoła św. Marii Magdaleny. Przypomnił sobie, że kiedyś Kościół wyglądał inaczej. Powiedział, że około 20 lat po wojnie w Kościele był duży remont. Budynek został otynkowany i przeprowadzono prace w środku Kościoła.

Z relacji pana Gawerskiego zrozumiałam, że część mieszkańców Wawrzyszewa pracowało w 'Fabryce Sprawdzianów'. Była to fabryka przyrządów pomiarowych.

Doczytałam (<https://www.mwkwz.pl/archiwum-aktualnosci-lista/1351-dawna-fabryka-sprawdzianow-pastwowych-wytworni-uzbrojenia-w-warszawie-w-rejestrze-zabytkow>), że dawna *Fabryka Sprawdzianów Państwowych Wytwórni Uzbrojenia* znajdowała się przy ul. Duchnickiej 3 w Warszawie. Zakład zajmował się między innymi produkcją przyrządów mierniczych w tym: mikromierzy, suwmiarek precyzyjnych, gwintowników szlifowanych, uchwytów, przyrządów kreszerowych, płytek mierniczych typu Johanssona, przeznaczonych na potrzeby wojska polskiego.

Kombatant wspomniął, że co roku, na teren dzisiejszego Wawrzyszewa przyjeżdżali Cyganie z końmi. Obozowisko rozstawiali na terenie dzisiejszego parkingu przy ulicy Wolumen. W tamtych czasach było to ważne wydarzenie.

Po zakończeniu wojny, od lat sześćdziesiątych, na Bielanych rozpoczęła się wielka budowa. Budowano kolejne duże osiedla.

Ze strony <https://warszawa.naszemiasto.pl/jak-wygladaly-bielany-w-latach-60-i-70-potezne-osiedla> dowiedziałam się, że w tym czasie rozpoczęła się budowa osiedla Wrzesiono.

Na terenie Wawrzyszewa budynki z wielkiej płyty stawiała Warszawska Spółdzielnia Mieszkaniowa. Państwowe instytucje budowały bloki także na Młocinach czy Marymoncie. Wszystkie te inwestycje sprawiły, że liczba mieszkańców Bielanych znacząco wzrosła.

Pan Adrian przypomniał sobie szkołę, którą nazwał “szkołą Macuga”. Zrozumiałam, że był to Sierociniec mieszczący się w Alei Zjednoczenia. Powiedział, że w od roku 37 do 39 roku uczęszczał do przedszkola. Dalszą naukę kontynuował w szkole, która mieściła się w Sierocińcu. Wspominał, że tylko odważni nauczyciele uczyli z polskich podręczników. Książki były przemycane do szkoły, jeżeli nauczyciel nie bał się konsekwencji.

Doczytałam (<https://www.warszawa1939.pl/obiekt/zjednoczenia-34>), że budynek sierocińca powstał w latach 1927-29 na podstawie projektu konkursowego ogłoszonego przez placówkę z Pruszkowa. Na jej bazie w 1921 powstało stowarzyszenie „Nasz Dom”. Jego rolą była opieka nad sierotami po działaczach ruchu robotniczego, poległych w walkach o niepodległość. Fundusze zgromadzone przez stowarzyszenie pozwoliły na zakupienie gruntu na terenie Bielania i budowę budynku.

Do wybuchu wojny placówką kierowała Maryna Falska. Pomagał jej Janusz Korczak. Po wybuchu II wojny św. w budynku utworzono wojskowy szpital polowy; podczas okupacji Maryna Falska w sierocińcu potajemnie ukrywała dzieci żydowskie.

W czasie powstania 1944, w budynku mieścił się Szpital polowy nr 203 II-go Obwodu Armii Krajowej "Żywiciel".

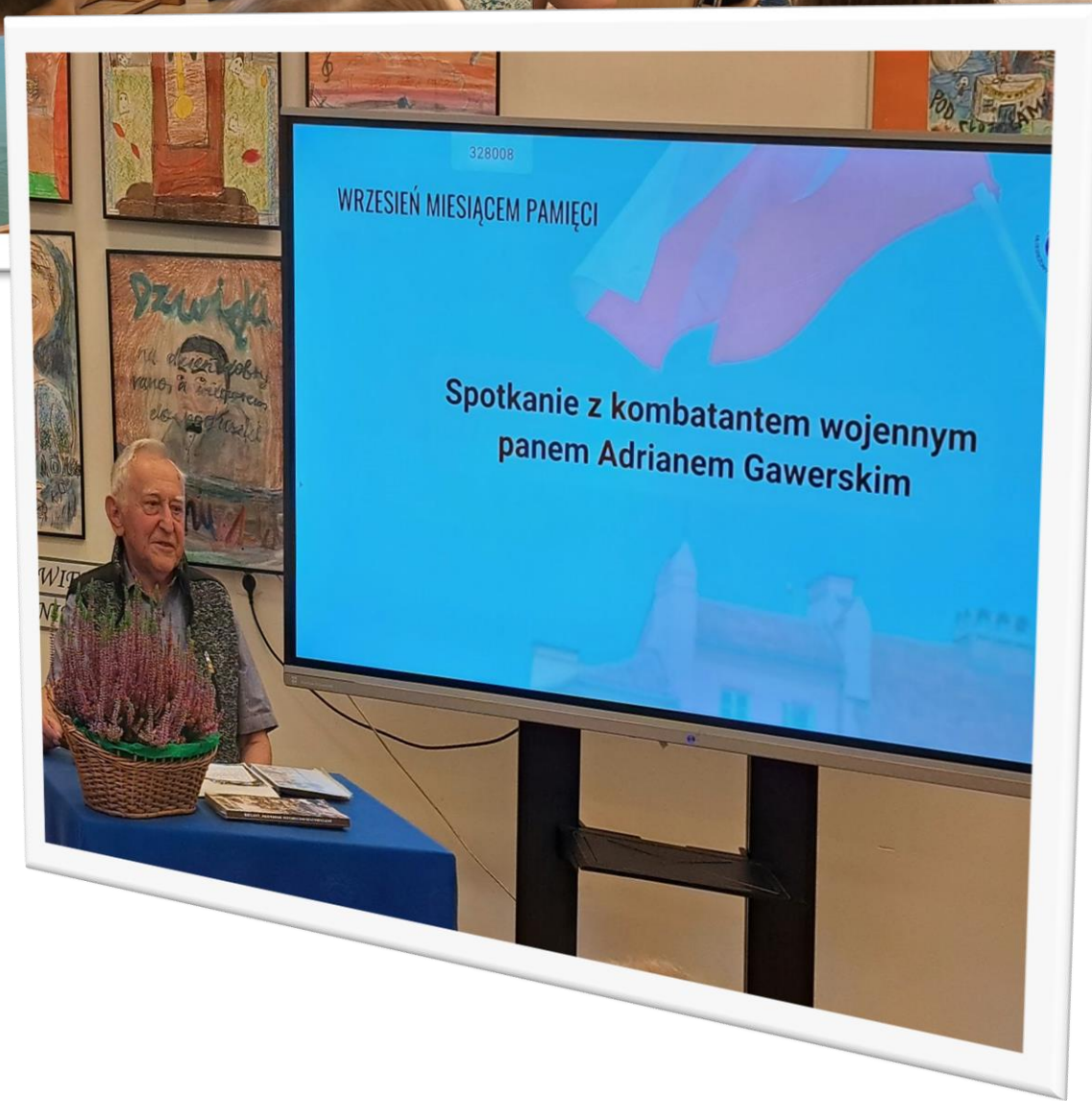
Niestety, 7 września hitlerowcy nakazali ewakuację domu dziecka do obozu w Pruszkowie. Zdarzenie to doprowadziło do śmierci Maryny Falskiej. Zmarła na atak serca i pochowana została na terenie przydomowego ogrodu.

Pan Adrian powiedział, że w czasach jego młodości sklepy były prowadzone przez Żydów.

Pracownik Domu Kultury serdecznie podziękował panu Adrianowi za podzielenie się z nami tyłoma ciekawymi informacjami.

Zabrani nagrodzili pana Gawerskiego brawami. Spotkanie zakończyło się. Na pamiątkę otrzymaliśmy gry memory z widokami starych Bielania.

250 lat Komisji Edukacji Narodowej, czyli przełom w polskiej edukacji.

W sobotę, 14 października 2023 roku mija 250 lat od powstania Komisji Edukacji Narodowej, pierwszego organu oświaty w Europie. Było to wydarzenie przełomowe, które na zawsze zmieniło polskie szkolnictwo. KEN wprowadziło kilka ważnych reform edukacji, które do dzisiaj obowiązują w naszym kraju.

Wszystko zaczęło się pod koniec XVIII w., kiedy to rozwiązano zakon Jezuitów. Był to spory cios dla szkolnictwa, ponieważ jak dotąd to Jezuici sprawowali nadzór nad edukacją. Żeby ratować sytuację, na wniosek króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, 14 października 1773 r. Sejm Rozbiorowy powołał Komisję Edukacji Narodowej, a właściwie Komisję nad Edukacją Młodzi Szlacheckiej Dozór Mającą. Pierwotny skład KEN-u liczył 8 osób- 4 senatorów i 4 posłów.

Pierwszym prezesem był **Ignacy Jakub Massalski**, do którego historii przejdę później. Głównym priorytetem KEN-u było wychowanie patriotyczne młodego pokolenia, w czym pomóc miał nowy program nauczania.

Zanim jednak przejdę do omówienia reform, poruszę inny ważny temat, jakim było masowe zwalnianie eks-jezuickich nauczycieli. Było to bardzo proste- Komisja oferowała im dołączenie do systemu bądź przejście na emeryturę. W ten sposób większość byłych jezuitów zrezygnowała z posad, a zastąpiono ich nauczycielami kształconymi w seminariach.

Kolekcyjny znaczek pocztowy upamiętniający KEN.

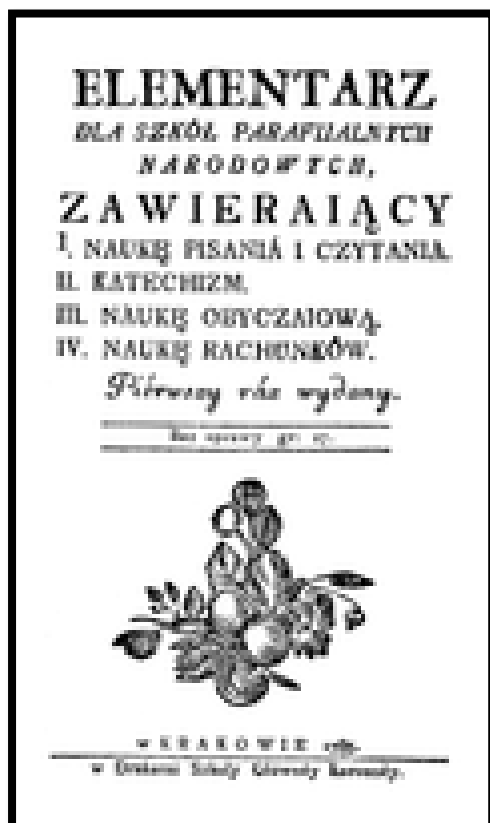
Źródło: <https://polska6.pl/towar-25585-200-rocznica-komisja-edukacji-narodowej>

Czas więc omówić reformy wprowadzone przez KEN. Pierwszą z nich było opracowanie trzystopniowego modelu szkół podstawowych.

Najniższym stopniem były szkoły parafialne dla chłopów i mieszczan, śródkowym szczeblem były państwowe szkoły powiatowe, do których trafiały głównie dzieci z rodzin szlacheckich, ale były też otwarte dla najzdolniejszych uczniów ze stanów niższych, zaś stopniem najwyższym były dwa uniwersytety - w Wilnie i Krakowie.

Innym ważnym osiągnięciem było powołanie Towarzystwa do Ksiąg Elementarnych, którego zadaniem było opracowanie nowych podręczników. Towarzystwo wydało w sumie 30 podręczników, z czego 17 publikacji miało charakter podręczników, a 6 książek pomocniczych, takich jak np. słowniki. Niektóre po raz pierwszy użyły terminologii naukowej takich dziedzin jak fizyka, matematyka, chemia, logika czy gramatyka.

Kolejnym ważnym sukcesem były początki wychowania fizycznego, które jednak było zupełnie inne niż dzisiaj. Nie mniej ważniejszą rzeczą były początki nauki w języku polskim. Tak, dotąd prowadzono lekcje po łacinie. Reforma KEN zakładała zakaz nauki po łacinie i wprowadzenie języka polskiego do szkół. Na koniec zostawiłem reformę równie ważną. Było to dopuszczenie dziewcząt do nauki na równych prawach z chłopcami. Niestety zasada ta była często bojkotowana przez eks-jezuickich nauczycieli. Takie to były czasy...

„Elementarz dla szkół parafialnych narodowych” (1785), jeden z pierwszych podręczników opracowanych przez TDKE.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Komisja_Edukacji_Narodowej

Od roku 1789 rozpoczął się stopniowy upadek i utrata wpływów KEN-u, co było bezpośrednio powiązane z utratami wpływów politycznych i rozbiorami. W czasie obrad Sejmu Czteroletniego frakcja reformatorów zgodziła się na daleko idące ustępstwa w sprawach szkolnictwa, aby móc przeforsować Konstytucję 3 maja. Gwoździem do trumny Komisji była Konfederacja Targowicka, która odebrała jej władzę nad szkołami i kompletnie zmieniła skład. Wielu członków Komisji musiało opuścić kraj po zwycięstwie Targowicy, gdyż wydano na nich wyroki śmierci w związku z ich ogólną działalnością polityczną. Ostatecznie KEN upadła w 1794 roku.

Sylwetki najważniejszych członków KEN

- **Hugo Kołłątaj** (1750-1812), człowiek wielu talentów: prezbiter, mąż stanu, publicysta, satyryk, geograf i historyk. Większość kojarzy go pewnie jako jednego z twórców Konstytucji 3 maja. Z mroczniejszych faktów dodam, że zmarł w dzień urodzin swojego przyjaciela, którym był...
- **Ignacy Potocki** (1750-1809), polityk, poeta i pedagog, członek KEN od jej początku do 1791. Po zakończeniu działalności w Komisji został Marszałkiem Wielkim Litewskim i piastował tę funkcję do 1794 r.
- **Grzegorz Piramowicz** (1735-1801), duchowny, poeta i filozof, kolega Ignacego Krasickiego. Z ciekawostek dodam, że miał ormiańskie korzenie.
- **Ignacy Jakub Massalski** (1727-1794), biskup wileński, pierwszy prezes KEN. Został usunięty z funkcji za... nadużycie finansowe skarbcza Komisji.
- **Michał Jerzy Poniatowski** (1736-1794), najmłodszy brat Stanisława Augusta Poniatowskiego. Prezes KEN od 1776 r. Sekretarz Wielki Koronny i ostatni prymas I Rzeczypospolitej. Ciekawym faktem jest to, że był członkiem Royal Society.

Hugo Kołłątaj, jeden z ważniejszych członków KEN

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Hugo_Ko%C5%82%C5%82%C4%85taj

Podsumowując, uważam, że KEN była jedną z ważniejszych organizacji tamtych czasów. Nie można zaprzeczyć, że odegrała fundamentalną rolę w historii polskiej edukacji. I dlatego uważam, że nadal należy pamiętać o Komisji, a szczególnie o jej 250 rocznicy.

Igor Borkowski, 7c

Źródła:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Komisja_Edukacji_Narodowej

https://pl.wikipedia.org/wiki/Hugo_Ko%C5%82%C5%82%C4%85taj

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Potocki

https://pl.wikipedia.org/wiki/Grzegorz_Piramowicz

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ignacy_Jakub_Massalski

https://pl.wikipedia.org/wiki/Micha%C5%82_Jerzy_Poniatowski

<https://polska6.pl/towar-25585-200-rocznica-komisja-edukacji-narodowej>

<https://culture.pl/pl/artykul/ken-fenomen-w-europejskim-szkolnictwie-xviii-wieku>

Przewodnik po starożytności

Wydanie pierwsze

Mezopotamia

Autorka tekstu: Alicja Pawliszewska, klasa 8B

Autorzy ilustracji: uczniowie klas 5a oraz 5b SP 209

Mezopotamia to kraina na Bliskim Wschodzie, położona w dorzeczu Eufratu i Tygrysu.

Pierwsze ślady człowieka na tych terenach pochodzą jeszcze z czasów paleolitu czyli epoki kamienia łupanego. To właśnie tam rozwinęły się pierwsze cywilizacje m.in. Sumerów czy Babilończyków.

Sumerowie osiedlili się na tych terenach około IV tysiąclecia p.n.e. Posługiwali się pismem klinowym, budowali kanały nawadniające – sposób nawadniania pól, który pojawił się w starożytności. Za ich najważniejsze osiągnięcie uznaje się stworzenie pisma. Przyczynili się również do rozwoju matematyki; opracowali system liczenia oparty na liczbie 60, który używamy do dziś dzień. Wymyślili także żagiel, koło garncarskie czy koło.

W II tysiącleciu p.n.e. na tych terenach pojawiło się silne państwo zwane Babilonią. Jego stolicą stał się Babilon – jedno z najwspanialszych miast starożytności.

Okres największej potęgi Babilonii przypadł na XVIII wiek p.n.e. Panował wtedy król Hammurabi. Ustanowił on zbiór praw zwany Kodeksem Hammurabiego. Był on bardzo surowy. Jeden z przepisów brzmiał tak: „Jeśli syn ojca swego uderzył, rękę utną mu”.

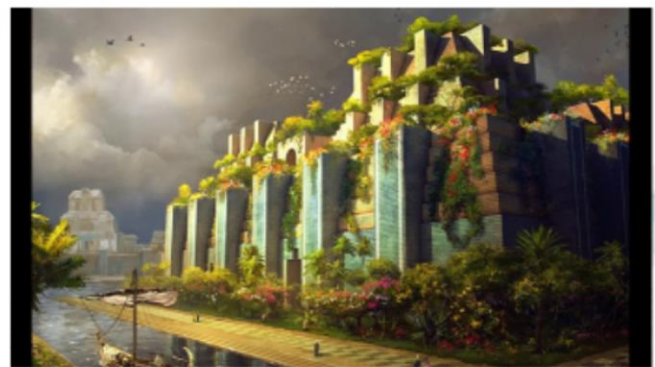
Babilończycy podobnie jak Sumerowie bardzo przyczynili się do rozwoju społeczeństwa. Prowadzili bardzo dokładne obserwacje astronomiczne. Opracowali 12-miesięczny kalendarz, który używamy do teraz, w którym tydzień składał się z siedmiu dni. Wnieśli bardzo duży wkład w rozwój matematyki. Wykonywali obliczenia na bardzo dużych liczbach i działania na ułamkach.

VI/VII wiek
p.n.e.

Wiszące ogrody Semiramidy

- Jeden z siedmiu cudów świata starożytnego zbudowany na polecenie króla Nabuchodonozora II dla swojej żony Amytis
- Specjalna konstrukcja podtrzymywała siedem oddzielnych tarasów, na których rosły drzewa krzewy oraz piękne kwiaty
- System kanałów i studni dostarczał odpowiednią ilość wody z rzeki Eufkrat
- Zniszczone prawdopodobnie w I wieku p.n.e w wyniku trzęsienia ziemi

Zwisające pnącza roślin zakrywały mury dając wrażenie zawieszonych w powietrzu

Slajd z pracy uczennicy klasy 5A – Zuzanny Uszyńskiej

Brama Isztar

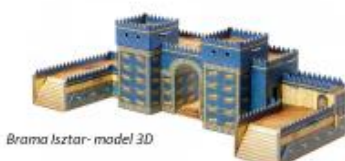
– to brama w Babilonie, wzniesiona za panowania króla Nabuchodonozora II. Była ona **północną bramą miasta**, otwierającą tzw. drogę procesyjną. Ta marmurowa brama jest wysoka na 17 metrów, szeroka na 29 metrów i waży 1600 ton. Powstała 604-562 p.n.e. Poświęcono ją bogowi pogody Adadowi, którego symbolem był byk oraz Mardukowi, patronowi miasta, symbolizowanemu przez smoka. Isztar, której imię nosi brama, była boginią wojny – jej symbolem jest lew.

Wizualizacja rekonstrukcji Bramy Isztar

Wykopaliska w Babilonie.

Brama Isztar- model 3D

Slajd z pracy ucznia klasy 5A – Klaudiusza Markowskiego

